

Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία,
Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Έργου :Αυτοκινητόδρομος
Κόρινθος –Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο –Σπάρτη

**ΔΕΥΤΕΡΗ
ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**
(σύμφωνα με το άρθρο 11.2.2 της Σ.Π.)

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η παρούσα αποτελεί την δεύτερη " Εξαμηνιαία Έκθεση Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΕΕΠΔ)" που υποβάλλει ο Παραχωρησιούχος στην Υπηρεσία και στα πλαίσια των συμβατικών του υποχρεώσεων, ήτοι της Σύμβασης Παραχώρησης άρθρο 11.2.2, καθώς και του Προσαρτήματος ΕΣΥ άρθρο 2.4.2/(12), ενώ δημοσιοποιείται μέσω της ειδικής ιστοσελίδας, www.moreas.com.gr, που διατηρεί ο Παραχωρησιούχος.

2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ο Παραχωρησιούχος για κάθε έτος συντάσσει δύο εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου και περιβαλλοντικής διαχείρισης, οι οποίες υποβάλλονται κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο, ενώ συντάσσεται και μια ετήσια έκθεση η οποία υποβάλλεται κάθε 31^η Ιανουαρίου.

Οι εκθέσεις αυτές αποτελούν μια οντότητα και η μια διαδέχεται την άλλη ως συνέχεια των προηγούμενων εκθέσεων, καθόσον η περιβαλλοντική διαχείριση του έργου εξελίσσεται συνεχώς, ενιαία και αδιαλείπτως.

Έτσι, και όπως αναφέρθηκε ήδη στην πρώτη εξαμηνιαία έκθεση, η MOPEAS AE εφαρμόζει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης για το έργο με στόχο την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την βελτίωση των επιδόσεων κατά την λειτουργία και κατασκευή του έργου.

Το σύστημα αυτό είναι ανεπτυγμένο με βάση το πρότυπο ISO 14001:2004 και έχει υποβληθεί σε φορέα πιστοποίησης για πιστοποίηση της MOPEAS AE.

Το σύστημα με τις διαδικασίες και οδηγίες περιβαλλοντικής διαχείρισης ευρίσκεται στην διάθεση των εκάστοτε σχετιζόμενων με το έργο αρμόδιων αρχών.

Πορεία εργασιών

Η πορεία - πρόοδος των εργασιών κατασκευής του έργου έχει υποβληθεί με την ετήσια έκθεση τον Ιανουαρίου 2009 και δεν υπάρχουν αλλαγές οι οποίες επηρεάζουν τα περιβαλλοντικά θέματα ώστε να πρέπει να αναφερθούν στην παρούσα.

Πέραν αυτών η MOPEAS AE υποβάλλει μηνιαίες εκθέσεις για την πορεία – πρόοδο μελετών – κατασκευών του έργου.

Πορεία περιβαλλοντικών μελετών και αδειοδοτήσεων

Αναφορικά με τις περιβαλλοντικές μελέτες, αδειοδοτήσεις και εγκρίσεις έχουν εκδοθεί δύο νέες ΚΥΑ οι οποίες μας εστάλησαν σήμερα την 26.03.09.

Οι ΚΥΑ αυτές είναι οι κάτωθι:

- ΚΥΑ 137784/20.03.09 - Τροποποίηση της ΚΥΑ 130113/22.05.2003 για το τμήμα Λεύκτρο – Σπάρτη του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα
- ΚΥΑ 137785/20.03.09 - Τροποποίηση της ΚΥΑ 60315/11.01.1999 για το τμήμα Διάβαση Καλογερικού του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα
- ΚΥΑ 137786/20.03.09 - Τροποποίηση της ΚΥΑ 101847/15.03.2001 για το τμήμα έξοδος σήραγγας Καλογερικού έως είσοδος σήραγγας Ραυομαμάτη του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα

Οι απαιτήσεις των νέων εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων των ανωτέρω ΚΥΑ θα συμπεριληφθούν στο σύστημα διαχείρισης του έργου, ενώ αρκετές από αυτές έχουν ήδη συμπεριληφθεί.

Δεν υπάρχουν άλλες εξελίξεις για περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις και εγκρίσεις, οπότε ισχύουν αυτές που έχουν υποβληθεί με την προηγούμενη ετήσια έκθεση.

Διαχείριση αποβλήτων

Τα πάσης φύσεως απόβλητα διαχειρίζονται με βάση τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων του έργου συνολικά.

Έτσι, για κάθε είδος αποβλήτου και μέσω του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης έχει καταγραφεί η περιβαλλοντική νομοθεσία, ο τρόπος διαχείρισής του, δηλαδή η συλλογή – αποθήκευση, ο φορέας παραλαβής – μεταφοράς και οικολογικής διάθεσης / ανακύκλωσης / αναγέννησης, η σύμβαση με τον φορέα (όπου υπάρχει απαίτηση) και τέλος η έκδοση βεβαίωσης διαχείρισης / ανακύκλωσης / αναγέννησης κλπ.

Για κάθε είδος αποβλήτου του έργου τηρείται αρχείο όλων των στοιχείων (ποσότητες, νομοθεσία, τρόπος διαχείρισης, σύμβαση, φορέας διαχείρισης, βεβαίωση κλπ). Για όλες τις ποσότητες οι οποίες έχουν ανακοινωθεί στις εκθέσεις υπάρχουν τα αντίστοιχα αρχεία στην διάθεση των αρμόδιων αρχών.

Η όλη διαδικασία διαχείρισης των αποβλήτων έχει υποβληθεί μέσω του Παραρτήματος Ι της πρώτης εξαμηνιαίας έκθεσης. Στο Παράρτημα Ι καταγράφονται όλα τα απόβλητα, ο χώρος προέλευσης, ο τρόπος συλλογής και αποθήκευσης, ο φορέας διαχείρισης, οι απαιτούμενες ενέργειες και η αντίστοιχη οδηγία περιβαλλοντικής διαχείρισης στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η εκάστοτε νομοθεσία. Στην γενικότερη διαχείριση των αποβλήτων λαμβάνεται υπ' όψη και οι οδηγίες των MSDS – Material Safety Data Sheets, όπως απαιτεί το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης της MOPEAS AE.

Οι ποσότητες των αποβλήτων οι οποίες έχουν διαχειριστεί οικολογικά έχουν υποβληθεί με την ετήσια έκθεση του Ιανουάριο 2009.

Όπως αναφέρθηκε και στις προηγούμενες εκθέσεις, τα αποτελέσματα και οι περιβαλλοντικές επιδόσεις από την ανακύκλωση υλικών, διαχείριση ορυκτελαίων, συσσωρευτών, επικίνδυνων ουσιών, συμβάντων ρυπάνσεων, αποκαταστάσεις χώρων, διαχείρισης προϊόντων εκσκαφής, αρχαιολογικές τομές κλπ, θα δημοσιοποιούνται συγκεντρωτικά κάθε Ιανουάριο μέσω της ετήσιας έκθεσης, όπως απαιτείται από το άρθρο 40 της ΚΥΑ 109884/04.12.06, ενώ οι αρμόδιες αρχές έχουν συνεχή πρόσβαση σε στοιχεία, συστήματα κλπ.

Κυκλοφοριακός φόρτος

Αναφορικά με τον κυκλοφοριακό φόρτο, άρθρο 37 της ΚΥΑ 109884/04.12.2006, γίνεται συνεχής καταγραφή των οχημάτων που διέρχονται του αυτοκινητόδρομου και τα αποτελέσματα υποβάλλονται με τις μηνιαίες εκθέσεις λειτουργίας και συντήρησης του έργου.

Αρχαιολογικές έρευνες – τομές – ευρήματα :

Οι εργασίες κατασκευής του έργου και ιδιαίτερα των εργασιών εκσκαφών στα τμήματα όπου υπάρχουν αρχαιότητες ή όπου αναμένονται ευρήματα, γίνονται υπό την επίβλεψη των αρμόδιων αρχαιολογικών υπηρεσιών.

Με την ολοκλήρωση τμημάτων κατασκευαστικών εργασιών, πχ στην περιοχή του αρχαίου λατομείου Κλεωνών, περιοχή Καλογερικού κλπ, θα τοποθετηθούν πινακίδες επισήμανσης και ενημέρωσης των διερχόμενων και με την σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών αρχαιοτήτων.

Πράσινο

Για το έργο εκπονούνται οι φυτοτεχνικές μελέτες και γενικότερα οι μελέτες φύτευσης πρασίνου.

Έχουν υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για έγκριση σχετικές μελέτες φύτευσης για τα τμήματα : ΓΕ13Υ- ΧΘ 63+000 έως ΧΘ 65+000, ΓΕ 14Υ ΧΘ 65+000 έως ΧΘ 75+000 , ΓΕ1Υ έως ΓΕ3Υ ΧΘ 0+000 έως 4+250

Για την συντήρηση πρασίνου η ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ έχει συμβληθεί με εταιρεία, η οποία εκτελεί τις εργασίες συντήρησης του πρασίνου κατά μήκος του άξονα Κόρινθος – Τρίπολη. Στην συντήρηση συμπεριλαμβάνονται εργασίες κλαδέματος, άρδευσης, φύτευσης και καλλωπισμού της κεντρικής νησίδας, των νησίδων των κόμβων και άλλων επιφανειών εκατέρωθεν του Αυτοκινητόδρομου.

Όπως αναφέρθηκε και στις προηγούμενες εκθέσεις, η ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2008 ένα "πρόγραμμα μεταφύτευσης δένδρων". Το πρόγραμμα αυτό ευρίσκεται σε εξέλιξη, βοηθώντας και του καιρού, ενώ τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν με την επόμενη εξαμηνιαία έκθεση τον Οκτώβριο 2009, καθόσον θα έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες μεταφύτευσης.

Παράλληλα έχει οργανωθεί η αναδάσωση καμένων ορυγμάτων στην περιοχή του Σπαθοβουνίου σε μια έκταση της τάξεως των 20.000μ².

Οι εργασίες αυτές συμπεριλαμβάνουν την κοπή όλων των καμένων κορμών των δένδρων κατά μήκος του έργου στην περιοχή του Σπαθοβουνίου (περιοχή περίπου 3 χιλιομέτρων) και την επαναχρησιμοποίησή τους για την προστασία των πρανών έναντι διάβρωσης (κορμοδεσιές), την φύτευση νέων δένδρων, την τοποθέτηση συστήματος άρδευσης και την συνεχή άρδυσή τους. Οι εργασίες αυτές ολοκληρώνονται εντός του πρώτου δεκαημέρου του Απριλίου 2009.

Η μεταφύτευση των δένδρων, η αναδάσωση κλπ γίνεται από την ΤΟΜΗ ΑΕ, εταιρεία εξειδικευμένη στο πράσινο και τέτοιου είδους εργασίες.

Ευαίσθητες περιοχές του έργου

Τα τμήματα του έργου στα οποία εξελίσσονται κατασκευαστικές εργασίες ευρίσκονται εκτός περιοχών του δικτύου NATURA, όπως και συνολικά το έργο ευρίσκεται εκτός δικτύου, εκτός από την περιοχή των πηγών του Πάμισου - GR 2550002.

Ωστόσο, κατά μήκος του έργου και με βάση τις ΚΥΑ του συνόλου του έργου υπάρχουν, γειτνιάζοντα του έργου, ευαίσθητα στοιχεία του περιβάλλοντος, όπως οικιστικό περιβάλλον περιοχών οργανωμένης δόμησης, παρόχθιες ζώνες ποταμών όπου προβλέπονται γέφυρες κλπ.

Για κάθε περίπτωση και ανάλογα με το στοιχείο ευαισθησίας τηρούνται οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις πχ θορυβομετρήσεις, παρακολούθηση και έλεγχοι των υδάτινων πόρων, δειγματοληψίες, ρυθμίσεις κυκλοφορίας, σήμανση κλπ, και λαμβάνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα τόσο κατά την κατασκευή όσο και την λειτουργία του έργου.

Τα ανωτέρω ενδεικτικά μέτρα, καθώς και αλλά μέτρα για τις περιβαλλοντικές πτυχές του έργου, προβλέπονται σε ειδικές οδηγίες κατασκευής και λειτουργίας, και οι οποίες αποτελούν μέρος του Ολοκληρωμένου Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του έργου. Στις οδηγίες αυτές αναγράφεται, πέραν των άλλων και η εκάστοτε νομοθεσία η οποία λαμβάνεται υπ' όψη και τηρείται κατά την υλοποίηση ή λειτουργία του έργου.

.-